

„Kam še misliš nocoj, da si se tako napravil?“

„Očeta grem poiskat“, reče sin in položil žlico na mizo.

„Čajte, mati! Dajte mi, dajte par krajcarjev! Tako nerodno je, če človek nima pri rokah nič okroglega.“

Te besede so bile sladke in prijazne, kar ni bila sinova navada.

„Za denar je huda, Cene!“ dé mati.

„Samo nocoj, mati! Saj veste, kaj je mlad človek!“

„Pa bi vendar povedal kaj, odkar te nismo videli. Saj si dosti poskusil! Še v vojski si bil menda. Kako, da so te tako ubogega izpustili domov?“

„Le potrpite, mati! Vse vam povem, kadar bodo še oče doma.“

Ženica odide otožnega obraza v kuhinjo do omare, kjer je imela shranjene svoje krajcarčke.

„Ná! Za nocoj boš že imel. Pa nikar ne zapravljaj po nepotrebnem! Kmalu pridita domov!“ reče še ženica za odhajajočim in zapre za njim težna vrata.

Cene je izginil v noči.

Pri Gregcu pa so bili tisti večer še dolgo v noč prav dobre volje. Starec je bil vesel, da ima zopet doma sina, katerega je tako pogrešal. Večkrat se je jokal tisti večer samega veselja. Pa saj pijanci radi jokajo.

Dobro, da ni Cene prej zavil k Gregcu, nego v domačo hišo. Gotovo bi se bilo zasukalo drugače.

Sedaj pa je šel še tisti večer samo ta glas na okoli, da je Cene prinesel od vojakov silno dosti denarja.

Mati je doma s solzami močila belo blazino in prebirala molek, da bi lože pozabila prihranjene krajcarčke, in s posebno zbranostjo je govorila besede: „Ki nam razsvetli našo pamet.“

Oče pa je dokazoval sinu na poti proti domu, ko je cerkvenik dan zvonil, da je svet okrogel. In sin mu je dokazoval, da je denar še bolj okrogel.

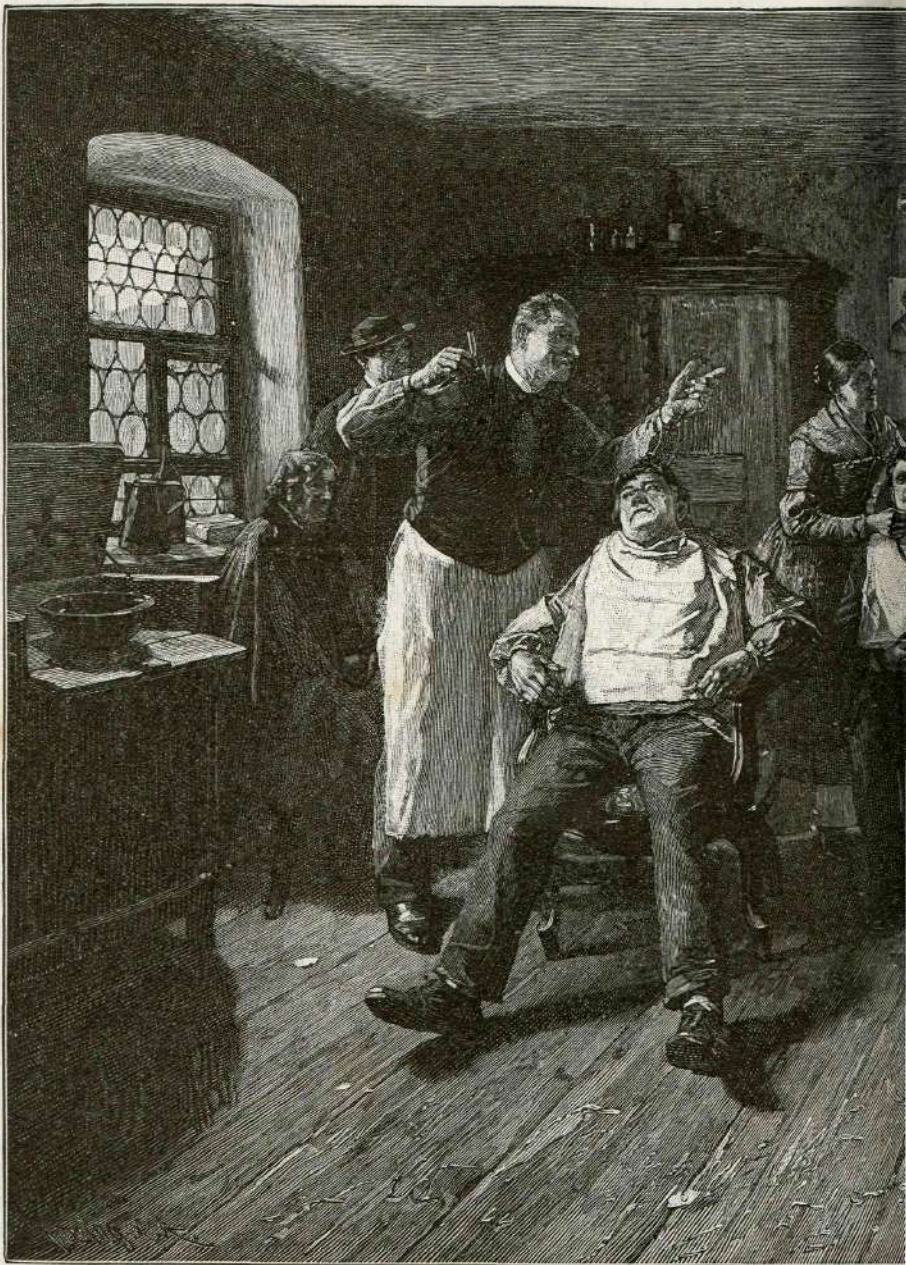
II.

V delalnico sem Tvojo zrl,
Ki bitij si rodil brez broja!
Skrivnostno snuje roka Tvoja...

S. Gregorčič.

Oni rod je že davno izmrl, ki je živel ob času naše povesti, in tudi drugi rod za njim se je danes že postaral.

Tam na pristavah kranjskega mesteca je čepela hišica, kjer je imel junak naše povesti

Pri vaškem brivcu

rojstveno pravico. Prav navadno stanovišče je bilo na pol zidano, na pol leseno in pokrito s staro slamo. Zidú še ni pogladil zidarski čopič, in vrata so kazala jako usmiljeno srce vetru in mišim.

In vendar je bilo v tem zastarelem poslopju včasih jako živahno življenje. To pa takrat, kadar je bilo pri domu vse prebivalstvo, človeško in živalsko. Od severne strani predeljene hiše se je oglašala žival z rilcem, žival z gobcem in žival s kljunom. Od južne strani pa se je

razlegal tanki glas gospodinjin, hripavi glas gospodarjev in debeli glas sinov. Gospodar se je pridušaval, sin je drugače preklinjal, gospodinja pa je vmes kričala, da te je po ušesih skelelo, Ljubega mirú torej ni bilo dosti.

To je bila družina Črevesnikova.

Gospodar je rad trdil, da so bili njegovi pradedje imenitni meščani kranjskega mesta. Toda vsaka reč traja le nekaj časa, rekel je Kranjec, ki se je naveličal zibati Francoza. Tako je bilo tudi z meščanstvom Črevesnikovih pradedov. Že Črevesnikovega očeta, ki je opravljal razne brezimne službe, niso marali več v mestu, in tako si je moral na stara leta poiskati „mirnega kota, kjer bi bil sam svoj gospodar.“

Da pa Črevesnikovi pradedje niso bili ljudje navadnega cepa, povedó nam yiri. Zatrjujejo namreč, da so Črevesniki-predniki prejeli svoje lepo ime od todi, ker so si kot mesarji kranjskega mesta pridobili veliko zaslug osobito s pripravo in prodajo raznih čreves. Ta so znali posebno dobro pripravljati: tanka čreva za klobase, debela pa za vkusno jed. Ker so Črevesnikovi pradedje imeli tudi krčmo, ni mi treba še praviti, koliko gostov so imeli tržne dneve in koliko pečenih črev in drugih mesarskih izdelkov se je takrat razrezalo na Črevesnikovih mizah. Ker so bili Črevesnikovi tako imenitni, kajpak so jih objedali zavistniki in dokazovali, da so Črevesniki in tamošnji konjederec v rodu v tretjem kolenu.

Toda bodisi tako ali tako, slava Črevesnikovih prednikov je zašla za gore, ime Črevesnikovo pa je še dičilo nevrednega potomca vrednih njegovih prednikov.

Svet je čuden. Črevesniku ni hotel priznati zaslužene hvale njegovih pradedov. Le sam se je še imenoval tako, kakor njegovi očetje; ljudje pa so ga klicali le „mešetarja“. Rad bi se bil včasih znosil nad kom, in kadar mu je glava zavrela (kar je bilo dostikrat), tedaj se je

u. (Slikal A. Bihari.)